

**“Ik wil blijven
dromen,
een free bird
blijven”**

Yara Al-Adib (designer, founder From Syria with Love)

Uit Syrië bereikt ons de diepste wanhoop, maar ook de meest sprankelende hoop. Het optimisme, het voluntarisme en het entrepreneurship van Yara Al-Adib (28) leren ons dat het ooit beter wordt. En dat de toekomst kosmopoliet zal zijn. Ondanks alle muren en paspoortbeperkingen.

Jij bent dus een Syrische vluchteling?

Yara Al-Adib: "Ja, maar een geprivilegieerde. Ik kwam niet met een boot, maar als student. Ik ben in Syrië geboren, maar mijn familie week uit naar Koeweit op de vlucht voor het regime en ik ging daar naar een internationale school. Mijn vader was kapitein op de lange omvaart en we waren veel in het buitenland. Ik studeerde ook in Milaan en mijn inmiddels gepensioneerde ouders wonen ondertussen in Spanje. Toen de oorlog losbrak in 2011 in Syrië, werd het land te onveilig om terug te keren. Er waren nogal wat ontvoeringen. Mijn ouders strandden in Spanje net voor hun pensioen, dus dat was een hele schok. Mijn broers werken in Duitsland. Zelf kwam ik in België terecht nadat ik een aanbod kreeg voor een project in social designing: 'Welcome in Seraing'. Maar het liep niet vlot om definitief naar België te komen. De eerste verblijfsvergunning was er een voor 14 dagen en kwam er pas op het laatste nippertje. Sedert weet ik hoe het voelt als je leven bepaald wordt door documenten. Daarna vroeg ik asiel aan. Toen ik uiteindelijk een verblijfsvergunning kreeg, koos ik voor Antwerpen, want ik ben designer van opleiding en Antwerpen is wel 'the place to be' voor designers. Dus begon ik hier te netwerken en zo vond Deloitte mij."

Wat voor designer ben jij?

Yara Al-Adib: "Ik ben strategisch en service designer van opleiding. Mijn basisopleiding was grafisch design, maar daarna kwam daar strategisch en service design bovenop. Vandaag ben ik veel bezig met experience design en social design."

Experience design?

Yara Al-Adib: "Experience designers ontwerpen producten, diensten, omgevingen, processen,... vanuit de ervaring van de gebruiker, de klant. De Antwerpse

“Sedert ben ik op een missie: mensen ondersteunen in hun poging om iets bij te dragen aan de maatschappij.”

Mercado (op de Groenplaats) waar we hier zitten is een voorbeeld van experience design: er wordt nagedacht over de ervaring die de klant zal hebben op diverse vlakken: voedsel, muziek, meubilair, de omgeving... Op die manier komt men tot een systematische beleving van een bepaald merk. Denk aan Nespresso: je koopt geen koffie, je koopt een koffie-ervaring op basis van verschillende elementen: het gebruiksgemak, de smaken, de kwaliteit, het design... Bij Apple koop je geen computer, bij Ikea koop je niet zomaar een meubel,... Je komt als consument eigenlijk terecht in een ecosysteem. Als alles goed gaat, is de

klant bereid om daarvoor wat méér te betalen."

Je hebt dus eerst gewerkt als designer?

Yara Al-Adib: "Deloitte vond me via LinkedIn en ik heb er een aantal projecten gedaan, maar ik ben niet iemand voor een groot bedrijf. Ik wil zelf directer een impact hebben, meer bepaald via social design. Zo begon From Syria with Love (zie kader). Het gaat om een cateringdienst die drie Syrische vrouwen zelfstandigheid geeft. Ik vertel verhalen bij de gerechten. Verhalen over de vrouwen, over Syrië... De bedoeling is meer dan winst maken. Voor Deloitte deed ik service design met het winstdoel op de eerste plaats, maar diep in mijn hart ben ik meer een social designer."

Een social designer?

Yara Al-Adib: "Bij experience design ligt de klemtoon nog op klanten en gebruikers, met een commerciële bedoeling. Bij social design is het ontwerp erop gericht om een bepaald maatschappelijk effect te hebben. Vergelijk het met wat een leraar doet in een klas: die ontwerpt als het ware een beleving rond leren voor zijn klas. Ik wil me hierin profileren. Er is heel véél mogelijk: de stad zou bijvoorbeeld programma's kunnen designen voor de integratie van vluchtelingen. Sedert ben ik op een missie: mensen ondersteunen in hun poging om iets bij te dragen aan de maatschappij waarin ze zijn terechtgekomen. En dat laatste is waarschijnlijk de beste manier om maatschappelijke integratie te realiseren."

En From Syria with Love sloeg aan?

Yara Al-Adib: "Zeker. Ik kon het niet langer combineren met het werk voor Deloitte. Ik wilde ook een free bird zijn, een dromer blijven. Ik wil trouwens niet alleen in België werken, maar

(Vlnr.) Abeer, Yara, Ahlam en Sabah (From Syria with Love)

(GF)

From Syria with Love

From Syria with Love is een collectief van vier Syrische vluchtelingen: Yara en drie vrouwen die naar hier gevlucht zijn met echtgenoot en kinderen: Abeer, Ahlam en Sabah. From Syria with Love sloeg aan; het project buzzde op Facebook, haalde de pers... Het exotische, het onbekende, het positieve... trok veel Belgen aan. Voor hen is het verhaal achter de Syrische keuken aantrekkelijk.

De huisvrouwen vormen een cateringdienst voor events vanaf een tiental deelnemers tot een paar honderd. Yara Al-Adib: "We werken, op maat van de gelegenheid en

de verwachting van de cliënt, aan een heel eigen ervaring. We kunnen fysiek aanwezig zijn, we kunnen ook gewoon het voedsel brengen... We werken voor nogal wat ngo's, maar ook voor privéfeestjes zoals communies en verjaardagen. Het lukt heel goed. Maar als social designer haal ik het meeste voldoening uit de manier waarop Abeer, Sabah en Ahlam openbloeien en zelfstandig werken, nadat ze oceanen en woestijnen trotseerden en me hier toevallig ontmoetten. Toen ze hier aankwamen, waren ze vrouwen van dertig, volledig gefocust op hun kinderen en echtgenoten, zonder opleiding. Koken deden ze enkel voor hun familie." (JC)

om het even waar ik raakpunten vind voor mijn sociaal talent om mensen enthousiast te maken. Ik werk bijvoorbeeld als cultureel bemiddelaar met het kamp voor vluchtelingen in Kapellen."

Je hebt in nogal wat landen gewoond. Hoe is België?

Yara Al-Adib: "Ik heb in Syrië gewoond, Koeweit, Libanon, Italië, Nederland... België is tegelijk het beste land, maar ook het moeilijkste.

In dit land is zeer veel mogelijk, maar de eerste sociale contacten zijn niet evident; mensen hebben hoge muren om zich heen. Nederland lijkt in dat opzicht opener, maar dat gaat niet noodzakelijk verder dan het eerste

contact. De Belg is in eerste instantie gesloten, maar zodra je een plaats hebt in zijn hart, gaat het ook letterlijk van harte. Met passie, volharding en persoonlijkheid is in dit land alles mogelijk. Met een paar goed contacten hier kom je heel ver. Ik zie ook géén hardvochtig België, integendeel: ik zie nogal wat mensen om me heen die me willen helpen. Het is niet helemaal toevallig dat ik me uiteindelijk hier vestig en ontwikkel.”

Wat wordt het plan zodra je je papieren hebt?

Yara Al-Adib: “Ik blijf een hybride, een hybride designer als je wil. Ik zoek geen vaste job; na mijn vertrek bij Deloitte werd ik bestookt met aanbiedingen, vooral uit het bankwezen, omdat ik via Deloitte veel in banken terechtkwam. Maar ik zie mezelf nu meer als entrepreneur en in rollen als probleemoplosser, als bemiddelaar... Misschien als woordvoerder voor groepen, gemeenschappen... In feite wat ik nu al ben op zeer kleine schaal voor de drie Syrische vrouwen. Mensen zoals die vrouwen hebben iemand nodig als rolmodel, als coach, iemand die hen op weg kan zetten en hun energie kan aanboren om zelf dingen te gaan doen. Ik wil graag dingen in beweging zetten. Ik heb het misschien van mijn moeder, die veel leefde zonder mijn vader die altijd op reis was. Ze leerde ons om recht te krabbelen en om voor onszelf op te komen.”

Waar wil je staan binnen een paar jaar?

Yara Al-Adib: “Ik zou willen dat de drie vrouwen van From Syria with Love tegen dan zelf entrepreneurs zijn en niet langer op de loonlijst bij From Syria with Love. Dat ze zelf rolmodellen worden, de mindsets veranderen van hun echtgenoten, hun kinderen...”

Is het extra uitdagend voor vrouwen met een Arabische achtergrond?

Yara Al-Adib: “Natuurlijk. Ik beseft dat ik geprivilegieerd ben vanuit mijn opvoeding en achtergrond. Ik ben wel moslim, maar draag geen hoofddoek en zie er niet meteen zeer

“Ik heb in Syrië gewoond, Koeweit, Libanon, Italië, Nederland... België is tegelijk het beste land, maar ook het moeilijkste.”

Arabisch uit. Toen ik de drie vrouwen met wie ik nu From Syria with Love doe, voor het eerst ontmoette, dachten zij dat ik een christen was. Maar de meeste moslims in Syrië dragen geen hidjab. Het beeld van de Syriër in het buitenland mag wel wat bijgesteld worden; de doorsnee Syriër is een stuk liberaler dan de mensen die naar hier komen van het conservatieve platteland.”

Het ziet er naar uit dat Syrië als land nog complexer is dan België, met heel wat sekten, gemeenschappen...

Yara Al-Adib: “Voor de oorlog was Syrië heel liberaal. Mijn burens waren christen, maar ik heb dat lange tijd niet eens geweten. Pas toen we naar Koeweit gingen, vroeg men mij of ik soenniet was of sjiiet, maar ik wist niet eens wat dat was.”

Maar het regime was ook voor de oorlog al heel autoritair en er was geen sprake van een echte democratie.

Yara Al-Adib: “Maar het land was rustig, veel rustiger dan Libanon. De kerk en de moskee stonden er vredig naast elkaar. Het was niet perfect, maar nu is het absolute horror.”

Wij hoorden wel verhalen over verborgen folterkamers, mensen die verdwenen...

Yara Al-Adib: “Ja, die waren er. Maar dat was ook zo in Irak, Iran, China... De kunst is niet spreken over politiek. Toen ik als kind het woord Moukhabarat (de geheime dienst)

uitsprak, legde mijn moeder me onmiddellijk het zwijgen op.”

Niet kunnen spreken over politiek, kan een liberaal denkende jonge vrouw daarmee leven?

Yara Al-Adib: “Als jonge vrouw vind ik vrijheid heel belangrijk, maar ik vrees dat het Midden-Oosten daar nog niet klaar voor is. Sommige Syrische vluchtelingen die hier terechtkomen, zijn geschokt door wat ze zien op straat. Het is de treurige realiteit. In Syrië controleren de Alawieten (de etnie rond president Assad) de economie, het leger... Je steunt de Alawieten om zaken te kunnen doen.”

Maar hoe moet het veranderen?

Yara Al-Adib: “Niet zoals nu, met rebellengroepen van diverse pluimage die een dorp binnenvallen en het evengoed plunderen. Er komen nu allerlei groepen vechten met uiteenlopende bedoelingen. Ze komen allemaal wel een of ander geloof verdedigen... Maar ik blijf positief denken. De drie vrouwen hier krijgen meer kansen, hun kinderen ook. Zij zullen ooit de basis leggen van een betere wereld.”

Tekst: Jo Cobbaut | Foto: Jan Locus